

Livreeer og andre saadanne Klædningsstykker, kommer vel ikke saa meget ofte til Anvendelse, maaffee ikke særdeles meget udenfor Kjøbenhavn. Jeg troer imidlertid, at Regelen dog i visse Tilfælde kunde forhindre Tvistigheder mellem Herfskab og Lyende, idet her i § 8 bestemt udtales, at Lyendet ikke har nogen Ret til saadanne Klædningsstykker, naar ikke en saadan Ret særlig er hjemlet eller betinget ved Contractens Afslutning. Naar der altsaa blot i Almindelighed tales om, at Klædningsstykker skulle leveres hvert Halvaar eller hvert Aar, uden at nogen Regel er givet, saa vil man i Loven have en Regel, som ellers savnedes, og hvis Savn kunde medføre Tvist mellem Herfskab og Lyende. Imidlertid faaer den, som nylig bemærket, ikke stor Anvendelse, og det har derfor, efter min Mening, ikke nogen stor Bigtighed, enten man beholder § 8 eller lader den gaae ud. Efter de Bemærkninger, som det ærede Udvalg har gjort, gjør det ærede Udvalg ikke egentlig nogen Indsigelse mod Rigtigheden af Indholdet af § 8, men anseer den blot for overflødig.

Jeg kommer nu til § 9, som kan medføre nogen større Bæmselighed. Til § 9 er der først foreslaaet af Udvalget, at der i Spidsen for samme eller foran samme skulde indføres den Sætning, at „den visse Personer af Bondestanden hidtil paahvilende særegne Forpligtelse til at tage fast Tjeneste bortfalder for Fremtiden“. Naar Loven vedtages, saa har det, som det ogsaa ganske klart fremgaaer af Motiverne, været Meningen, at den ommeldte særlige Forpligtelse skulde falde bort. Derom kan der aldeles ingen Tvivl være. Det vil fremgaae baade af Motiverne og af § 71, som hæver de Lovbestemmelser, der paalægge en saadan særlig Forpligtelse. Men, affeet ogsaa fra de Dplysninger, der indeholdes i Motiverne og i den sidstnævnte Paragraph, har jeg antaget, at Sætningen var aldeles tydeligt udtalt i den første Sætning af Udkastets § 9. Naar det her hedder: „Tjenestetidens Varighed beroer paa Dvereenskomst“, saa troer jeg, at, naar denne Sætning bliver Lov, vil den særlige Forpligtelse, som paalaa visse Personer af Bondestanden til at tage fast Tjeneste, være hævet. Denne Forpligtelse for Bondestanden

gaaer jo nemlig ud paa at tage Tjeneste for et halvt Aar. Saaledes er Reglen; den indeholdes i D. L. 3—19—4, hvor det hedder: „Jungen ledig Karl eller Jnderste, som sidder til Huse paa Landsbyen, maa bortfæste sig til Bondearbejde og Tjeneste ringere end et heelt eller et halvt Aar, uden et halvt Aars Løns Forbyrdelse“. Fra denne Regel gives der nu visse Undtagelser i de følgende Artikler, som nærmere ere bestemte i Frd. af 25de Marts 1791 og Bl. 16de December 1840. Men, da den hele Bestemmelse om Forpligtelsen til at tage fast Tjeneste er knyttet til, at denne Tjeneste skal være i et halvt Aar, saa troer jeg, at det er noksom tydeligt udtalt i Loven, at den falder bort, naar den Sætning optages i Loven, at Tjenestetidens Varighed beroer paa Dvereenskomst. Hertil kommer endnu, at det forekommer mig ikke rigtigt i Loven, som i sit hele Omfang giver Regler for et vist Forhold, at optage Forfrifter, som ere aldeles forbi-gaaende, og den Sætning, at denne Forpligtelse, som paahviler Bondestanden, skal falde bort, er jo aldeles forbigaaende. Naar Loven er kommen ud, saa har Sætningen ikke mere at betyde. Jeg troer, at man, naar dette Lovforslag bliver til Lov, deraf vil udlede samtlige de Regler, som gjælde med Hensyn til Lyendeforholdet, og i denne Lov forekommer der jo ingen Bestemmelse om en særlig Forpligtelse, som paahviler Bondestanden, lige som det desuden er ganske almindeligt sagt heri, at Tjenestetidens Varighed beroer paa Dvereenskomst. Jeg kan derfor ikke Andet end troe, at dette Tillæg, som er foreslaaet af Udvalget, ikke behøves.

Dernæst er der af den ærede 2den Landsthingsmand for 6te Kreds (Vardenfleth) gjort et Vædringsforslag til denne Paragraph, som gaaer ud paa, at Lyendecontracter i Kjøbstæderne ikke skulle kunne indgaaes paa kortere Tid end en Maaned og paa Landet ikke paa kortere Tid end et halvt Aar, og dertil er knyttet den Bestemmelse, at, naar Dvereenskomsterne indgaaes paa kortere Tid, skulle de ikke henregnes til Lyendecontracter. Virkningen af at tage Tjeneste paa Landet paa kortere Tid end et halvt Aar er altsaa efter dette Forslag en ganske anden end efter den gjæl-